

К О Н В Е Н Ц И Ј А

О ЗАШТИТИ СВЕТСКЕ КУЛТУРНЕ И ПРИРОДНЕ БАШТИНЕ

Генерална конференција Организације уједињених нација за просвету, науку и културу, на свом XVII. заседању одржаном у Паризу од 17. октобра до 21. новембра 1972. године,

констатујући да културној баштини и природној баштини све више прети уништење, не само услед класичних узрока пропадања већ и због промена у друштвеном и економском животу које отежавају ситуацију уношењем нових феномена оштећења и разарања,

сматрајући да оштећење или нестанак сваког примерка културне или природне баштине представља осиромашење баштине свих народа света,

сматрајући да заштита те баштине на националном плану често бива непотпуна због обимности средстава која су за њу потребна и недостатка економских, научних и техничких средстава у земљи где се налази објекат који треба заштитити,

напомињући да се у Уставу УНЕСКА предвиђа да ће Организација помагати на одржавању, напретку и ширењу знања, водећи бригу о одржавању и заштити баштине целог света и дајући у том циљу потребне препоруке заинтересованим нацијама за међународне конвенције,

сматрајући да су постојеће међународне конвенције, препоруке и резолуције о културним и природним добрима доказ тога од коликог је значаја за све народе света очување тих јединствених и незамењивих добара, без обзира на то којој земљи припадају,

сматрајући да су извесна добра културне и природне баштине од изузетног значаја и да их стога треба заштитити као део опште баштине целог човечанства,

сматрајући да је, с обзиром на величину и озбиљност нових опасности које им прете, цела међународна заједница дужна да учествује у заштити оне културне и природне баштине која има изузетну универзалну вредност, указивањем колективне помоћи која, не замењујући акцију заинтересоване државе, представља ефикасну допуну исте,

сматрајући да је у ту сврху неопходно усвојити нове одредбе у форми конвенције, на основу којих ће се успоставити ефикасан систем колективне заштите културне и

природне баштине од изузетне опште вредности, организован на трајној основи и у складу са модерним научним методама,

одлучивши на XVI заседању да ће то питање бити предмет једне међународне конвенције,

усваја на данашњи дан, 16. XI. 1972, ову конвенцију.

I. Дефиниција културне и природне баштине

Члан 1.

За сврхе ове конвенције под "културном баштином" подразумевају се:

споменици: дела архитектуре, монументална вајарска или сликарска дела, елементи или структуре археолошког карактера, натписи, већина и групе елемената које имају изузетну универзалну вредност са историјског, уметничког или научног гледишта;

групна здања: групе изолованих или повезаних грађевина, које по својој архитектури, јединству и уклопљености у пејсаж представљају изузетну универзалну вредност са историјске, уметничке или научне тачке гледишта;

знаменита места: дела људских руку или комбинована дела људских руку и природе, као и зоне, укључујући ту археолошка налазишта која су од изузетног универзалног значаја са историјске, естетске и етнолошке или антрополошке тачке гледишта.

Члан 2.

За сврхе ове конвенције под "природном баштином" подразумевају се:

споменици природе који се састоје од физичких или биолошких формација или скупина тих формација, а који имају изузетну универзалну вредност са естетске или научне тачке гледишта;

геолошке и физиографске формације и тачно одређене зоне које представљају хабитат угрожених врста животиња и биљака од изузетне универзалне вредности са научне и конзерваторске тачке гледишта;

знаменита места природе или тачно одређене природне зоне које имају изузетну универзалну вредност са тачке гледишта науке, конзервирања или природних лепота.

Члан 3.

Дужност је сваке државе чланице ове конвенције да утврди и разграничи разна добра која се налазе на њеној територији, а споменута су у чл. 1. и 2.

II. Национална и међународна заштита културне и природне баштине

Члан 4.

Свака држава чланица ове конвенције признаје да у њену дужност првенствено спадају проналажење, заштита, конзервирање, популаризација и преношење будућим генерацијама културне и природне баштине која се налази на њеној територији. У том циљу она ће настојати да делује сопственим напорима, максимално користећи све расположиве могућности, а ако затреба - међународну помоћ и сарадњу која јој се пружи пре свега у финансијском, уметничком, научном и техничком погледу.

Члан 5.

У циљу гарантовања ефикасне заштите и очувања, као и што активније популаризације културне и природне баштине на сопственој територији и под условима који одговарају свакој земљи, државе чланице ове конвенције настојаће, по могућству:

- а) да усвоје општу политику усмерену на то да се културној и природној баштини да одређена функција у животу заједнице и да се заштита те баштине укључи у програме општег планирања;
- б) да на својој територији формирају, уколико то још нису, једну или више служби за заштиту, одржавање, ревалоризовање културне и природне баштине, које ће имати на располагању одговарајуће особље и средства како би могле извршити постављене задатке;
- в) да развијају научна и техничка проучавања и истраживања, као и да усаврше такве методе рада на основу којих ће држава моћи да се супротстави опасностима које угрожавају њене културне и природне баштине;
- г) да предузимају одговарајуће законске, научне, техничке, административне и финансијске мере које су потребне за проналажење, заштиту, одржавање, популаризацију и обнављање те баштине;

д) да раде на успостављању националних или регионалних центара за обуку на пољу заштите, одржавања и популаризације културне и природне баштине и на стимулисању научног истраживања на том пољу.

Члан 6.

- 1) Поштујући у потпуности сувереност држава на чијој се територији налази културна и природна баштина о којој је реч у чл. 1. и 2, не кршећи права власништва предвиђена у националном законодавству, државе чланице ове конвенције признају да та баштина представља универзалну баштину на чијој заштити треба да сарађује цела међународна заједница.
- 2) Државе чланице се обавезују да у складу са одредбама Конвенције пружају помоћ на утврђивању, заштити, конзервацији и популаризацији културне и природне баштине о којој је реч у тач. 2. и 4. члана 11, ако државе на чијој се територији она налази буду то затражиле.
- 3) Свака држава чланица ове конвенције обавезује се да неће намерно предузимати никакве мере које би могле, посредно или непосредно, ићи на уштрб културне и природне баштине о којој је реч у чл. 1. и 2, а која се налази на територији других држава чланица ове конвенције.

Члан 7.

За сврхе ове конвенције, под међународном заштитом светске културне и природне баштине подразумева се успостављање међународног система сарадње и помоћи, како би се дала подршка државама чланицама ове конвенције у њиховим напорима на очувању и утврђивању те баштине.

III. Међувладин комитет за заштиту светске културне и природне баштине

Члан 8.

- 1) Овим се при Организацији уједињених нација за просвету, науку и културу образује Међувладин комитет за заштиту културне и природне баштине од изузетно високе универзалне вредности под називом Комитет за светску баштину. Он је састављен од 15 држава чланица ове конвенције које буду изабране од држава чланица ове конвенције на седници Генералне скупштине за време редовног заседања Генералне конференције Организације уједињених нација за просвету, науку и културу. Број држава чланица Комитета повећава се до 21, почевши од редовне седнице Генералне конференције после ступања на снагу ове конвенције у најмање 40 држава.

- 2) Приликом избора чланова Комитета треба да буде загарантована једнака заступљеност разних региона и култура света.
- 3) Седницама Комитета могу присуствовати са саветодавним правом гласа: један представник Међународног центра за проучавање конзервације и рестаурације културних добара (центар у Риму), један представник Међународног савета за споменике и знаменита места (ИКОМОС), један представник Међународне уније за конзервацију природе и њених ресурса (УИКН); којима ће се моћи придодати на тражење држава чланица које заседају у Генералној скупштини за време редовних састанака Генералне конференције Организације уједињених нација за науку, просвету и културу, представници других међувладиних или невладиних организација које имају сличне циљеве.

Члан 9.

- 1) Мандат држава чланица у Комитету за светску баштину трајаће од завршетка редовне седнице Генералне конференције на којој су оне биле изабране, па до завршетка њене треће узастопне редовне седнице.
- 2) Међутим, мандат трећине чланова именованих на првим изборима престаће после прве редовне седнице Генералне конференције која следи иза оне на којој су они били изабрани; мандат следеће трећине чланова изабраних у исто време престаће на крају друге редовне седнице следеће Генералне конференције после оне на којој су они били изабрани. Имена тих чланова изабраће жребом председник Генералне конференције после првих избора.
- 3) Државе чланице Комитета именоваће као своје представнике у њему лица која су квалификована на пољу културне и природне баштине.

Члан 10.

- 1) Комитет за светску баштину донеће свој правилник.
- 2) Комитет може било кад позивати на своја заседања јавне и приватне организације, као и приватна лица, ради консултације о појединим питањима.
- 3) Комитет може формирати саветодавне органе које буде сматрао нужним за обављање свог задатка.

Члан 11.

- 1) Свака држава чланица ове конвенције доставиће Комитету за светску баштину, према могућностима, инвентар добара културне и природне баштине која се

налазе на њеној територији и која се могу укључити у списак о коме се говори у тачки 2. овог члана. Тај инвентар, који неће бити исцрпан, садржаваће податке о месту на коме се налазе та добра, као и о вредности коју она имају.

- 2) На основу инвентара које државе буду поднеле сходно тачки 1., Комитет ће установити и водити евиденцију и објавити под насловом "Списак светске баштине" списак добара културне баштине и природног наслеђа, како је то наведено у чл. 1. и 2. ове конвенције, за која буде сматрао да имају изузетну универзалну вредност по критеријумима који буду установљени. Ажуриран списак у коме је извршена ревизија биће објављен најмање сваке друге године.
- 3) Да би неко од добара било унето у Списак светске баштине, потребна је сагласност заинтересоване државе. Упис неког добра, које се налази на некој територији која је предмет ревандикације суверености или јурисдикције од стране више држава, неће прејудуцирати права страна у спору.
- 4) Комитет ће на основу списка светске баштине, према потреби, састављати, ажурирати и објављивати "Списак светске баштине у опасности", списак добара чија заштита захтева велике конзерваторске радове за које је тражена помоћ у смислу Конвенције. У овом списку ће се дати процена вредности тих операција. У списак добара могу бити унета само она добра културне и природне баштине којима прети озбиљна и конкретна опасност, као што су претња уништењем услед убрзаног пропадања, пројекти великих јавних и приватних радова, нагли урбани и туристички развој, рушење услед промена у коришћењу или поседу земљишта, дубоке промене из непознатих разлога, напуштање из било којих разлога, избијање или претња да ће избити оружани сукоби, катастрофе и катаклизме, пожари, земљотреси, клижење тла, вулканске ерупције, промене нивоа вода, поплаве и велики морски сеизмички таласи. У случају нужде, Комитет ће моћи у свако доба да врши допуне Списка светске баштине у опасности и о сваком новом упису одмах да изда саопштење.
- 5) Комитет ће одредити критеријуме на основу којих ће вршити упис неког добра културне и природне баштине у један од спискова о којима је реч у тач. 2. и 4. овог члана.
- 6) Пре него што се одбије нека молба за упис у један од два списка о којима је реч у тач. 2. и 4. овог члана, Комитет ће консултовати државу чланицу на чијој се територији налази то добро културне и природне баштине.
- 7) У договору са заинтересованим државама Комитет ће координирати и стимулирати потребне студије и истраживања да би се саставили спискови о којима је реч у тач. 2. и 4. овог члана.

Члан 12.

Чињеница да неко добро културне и природне баштине није ушло у један од два списка из тач. 2. и 4. члана 11, никако не значи да оно нема изузетну универзалну вредност за неке друге сврхе од оних које изискују упис у ове спискове.

Члан 13.

- 1) Комитет за светску баштину ће примати и проучавати молбе за међународну помоћ које буду достављале државе чланице ове конвенције у погледу добара културне и природне баштине која се налазе на њиховим територијама, а која су унета или имају услова да буду унета у спискове о којима је реч у тач. 2. и 4. члана 11. Такви захтеви моћи ће да се подносе у сврху заштите конзервирања, популаризације или рехабилитације тих добара.
- 2) Захтеви за међународну помоћ, примењујући тачку 1. овог члана, моћи ће да имају такође за циљ да се пронађу добра културне и природне баштине која су дефинисана у чл. 1. и 2. уколико прелиминарна истраживања буду доказала да ће даља истраживања бити оправдана.
- 3) Комитет ће доносити одлуку о томе како треба поступати у вези с тим захтевима и одредити, тамо где буде требало, каквог карактера и обима треба да буде његова помоћ и даће овлашћење да се у његово име закључе потребни споразуми са заинтересованим владама.
- 4) Комитет ће одредити приоритетни ред својих интервенција. У том циљу он ће имати у виду: односни значај добра које треба заштитити за светску културну и природну баштину, потребу да се обезбеди међународна заштита за најрепрезентативнија добра природе или духа и историје народа света, хитност радова које треба предузети, средства којима располажу државе на чијој се територији налазе та угрожена добра и посебно меру у којој ће моћи да осигурају заштиту тих добара својим сопственим средствима.
- 5) Комитет ће саставити, ажурирати и објавити списак добара за која је дата међународна помоћ.
- 6) Комитет доноси одлуку о употреби средстава из фонда који се формира у складу са чланом 15. ове конвенције. Он ће тражити начин да се повећају средства и предузимати потребне мере у том смислу.
- 7) Комитет сарађује са међународним и владиним националним и невладиним организацијама, чији су циљеви слични циљевима ове конвенције. Да би израдио своје програме и извео своје пројекте, Комитет се може обраћати овим организацијама, а нарочито Међународном центру за проучавање конзервације и рестаурације културних добара (центар у Риму), Међународном савету за споменике и знаменита места (ИКОНОС) или Међународној унији за

конзервацију природе и њених ресурса (УИКН), као и јавним и приватним организацијама и појединцима.

- 8) Комитет доноси одлуке двотрећинском већином чланова који су присутни и који гласају. Кворум сачињава већина чланова Комитета.

Члан 14.

- 1) Комитету за светску баштину помаже секретаријат, који именује генерални директор Организације уједињених нација за просвету, науку и културу.
- 2) Генерални директор Организације уједињених нација за просвету, науку и културу, користећи се у највећој мери услугама Међународног центра за проучавање конзервације и рестаурације културних добара (центар у Риму), Међународног савета за споменике и знаменита места (ИКОНОС) и Међународне уније за конзервацију природе и њених ресурса (УИКН) у оквиру њених надлежности и одговарајућих функција, припрема документацију Комитета и дневни ред његових састанака и спроводи његове одлуке.

IV. Фонд за заштиту светске културне и природне баштине

Члан 15.

- 1) Овим се оснива Фонд за заштиту светске културне и природне баштине од изузетне универзалне вредности, који носи назив "Фонд за светску баштину".
- 2) Овај фонд ће бити Фонд депозита, у складу са одредбама Правилника о финансијама Организације уједињених нација за просвету, науку и културу.
- 3) Средства Фонда се састоје од:
  - а) обавезних и добровољних доприноса држава чланица ове конвенције;
  - б) прилога, поклона или завештања које могу приложити:
    - i) друге државе,
    - ii) Организација уједињених нација за просвету, науку и културу, остале организације из система Уједињених нација, посебно програма Уједињених нација за развој и друге међувладине организације,
    - iii) приватне или јавне организације или приватна лица;

- в) сваке камате која се добија од средстава Фонда;
  - г) износа прикупљених прилога од манифестација организованих у корист Фонда;
  - д) свих других средстава која су одобрена правилником, а који ће израдити Комитет за светску баштину.
4. Прилози Фонду и остали облици помоћи у корист Комитета могу се користити једино у сврхе које овај одреди. Комитет ће примати прилоге који буду одређени за један одређени програм или неки специфични програм, под условом да Комитет одлучи да оствари овај програм или да спроведе тај пројект. Прилози који буду намењени Фонду не смеју бити политички условљени.

Члан 16.

- 1) Без штете по било који допунски добровољни прилог, државе чланице ове конвенције обавезују се да редовно сваке друге године уплаћују у Фонд за светску баштину прилоге чију суму, састављену од једнаког процента за све државе, одређује генерална скупштина држава чланица ове конвенције, на састанку заседања Генералне конференције Организације уједињених нација за просвету, науку и културу. За доношење ове одлуке генералне скупштине потребно је да гласа већина држава чланица које су присутне и које су гласале, а које нису дале изјаву из тачке 2. овог члана. Тај обавезни допринос држава чланица ове конвенције ни у ком случају не може износити више од једног процента од њиховог доприноса за редовни буџет Организације уједињених нација за просвету, науку и културу.
- 2) Међутим, свака држава чланица на коју се односе чл. 31. и 32. ове конвенције може, приликом депоновања својих инструмената о ратификацији, прихватању или приступању, изјавити да се сматра обавезном у смислу одредбе тачке 1. ове конвенције.
- 3) Свака држава чланица ове конвенције која да поменути изјаву из тачке 2. овог члана, може исту повући у било ком тренутку, обавештавајући о томе генералног директора Организације уједињених нација за просвету, науку и културу. Међутим, повлачење те изјаве неће важити у погледу обавезног доприноса који је поменута држава дужна да плати до датума следеће генералне скупштине држава чланица ове конвенције.
- 4) Да би Комитет могао ефикасно планирати своју делатност, доприноси држава чланица ове конвенције које су дале изјаву из тачке 2. овог члана достављаће се редовно, најмање сваке друге године, и они не би требало да износе мање од доприноса које би биле дужне да плате да су везане одредбама из тачке 1. овог члана.

5) Свака држава чланица ове конвенције која закасни са уплатом редовног или добровољног доприноса за текућу годину и непосредно претходну календарску годину, неће се моћи бирати за члана Комитета за светску баштину, иако се ова одредба неће примењивати приликом првог избора.

Ако је та држава већ чланица Комитета, њен мандат ће престати у тренутку када се буду вршили избори предвиђени у тачки 1. члана 8. ове конвенције.

Члан 17.

Државе чланице ове конвенције размотриће или подржати стварање националних, јавних или и приватних фондација или удружења која имају за циљ апеловање на дарежљивост у корист заштите културне и природне баштине, као што је то дефинисано у чл. 1. и 2. ове конвенције.

Члан 18.

Државе чланице ове конвенције пружају помоћ у организовању међународних кампања за убирање новца за Фонд за светску баштину под покровитељством Организације уједињених нација за просвету, науку и културу. Оне ће давати олакшице за прикупљање новца које у те сврхе врше организације поменуте у тачки 3. члана 15.

V. Услови и модалитети за међународну помоћ

Члан 19.

Свака држава чланица ове конвенције може затражити међународну помоћ у корист културне и природне баштине од изузетне универзалне вредности, која се налази на њеној територији. Уз своју молбу, она ће приложити све податке и документацију предвиђену у члану 21. којом располаже и која ће омогућити Комитету да донесе своју одлуку.

Члан 20.

Према одредби тачке 2. члана 13, става в. члана 22. и члана 23. међународна помоћ коју предвиђа ова конвенција може се доделити једино за добра културне и природне баштине која је Комитет за светску баштину унео или ће унети у један од спискова о којима је реч у тач. 2. и 4. члана 11.

Члан 21.

- 1) Комитет за светску баштину одређује процедуру по којој ће се разматрати молбе за међународну помоћ које су му упућене и навешће елементе које треба да садржи молба у којој се наводе предвиђене операције, потребни радови, процена цена коштања истих, степен хитности и разлози због којих средства државе која тражи помоћ нису довољна да она сноси све трошкове. Кад год буде могуће, те молбе ће бити поткрепљене извештајима стручњака.
- 2) Комитет ће давати приоритет разматрању молби поднетих због катастрофа и природних непогода, јер оне могу изискивати предузимање хитних мера, а за такве изузетне случајеве Комитет треба да има на располагању резервни фонд.
- 3) Пре доношења одлуке, Комитет ће спровести студије или консултације које буде сматрао потребним.

Члан 22.

Помоћ Комитета за светску баштину може се пружити у следећим формама:

- а) студије о уметничким, научним и техничким проблемима које изискују заштита, одржавање, популарисање и рехабилитација културне и природне баштине, као што је наведено у тач. 2. и 4. члана 11. ове конвенције;
- б) службе стручњака, техничара и квалификованих радника да би се обезбедило тачно извођење усвојеног пројекта;
- ц) оспособљавање стручњака свих нивоа у области проналажења, заштите, конзервације, популарисања и рехабилитације културне и природне баштине;
- д) снабдевање опремом коју заинтересована држава не поседује или је не може набавити;
- е) зајмови са смањеном каматом или без камате, са великим роком отплате;
- ф) субвенције, у изузетним и нарочито образложеним случајевима, без обавезе отплаћивања.

Члан 23.

Комитет за светску баштину такође може пружати међународну помоћ националним или регионалним центрима за оспособљавање стручњака свих нивоа

у области проналажења, заштите, конзервације, популарисања и рехабилитације културне и природне баштине.

Члан 24.

Пре додељивања веома обимне међународне помоћи морају се извршити детаљна научна, економска и техничка проучавања. За овакву студију мора се користити најмодернија техника за заштиту, конзервацију, популарисање и рехабилитацију културне и природне баштине и она мора одговарати циљевима ове конвенције. У тој студији такође треба тражити начин да се рационално користе расположиви ресурси заинтересоване државе.

Члан 25.

У начелу, само део потребних радова треба да буде финансиран од међународне заједнице. Допринос државе која прима међународну помоћ представљаће битан део ресурса сваког програма или пројекта, осим кад то њене могућности не дозвољавају.

Члан 26.

Комитет за светску баштину и држава којој се даје помоћ навешће у споразуму који буду склопили услове под којима ће се спроводити неки програм или пројект, како би се олакшала међународна помоћ у складу са одредбама ове конвенције. Држава која прима међународну помоћ има обавезу да даље чува, одржава и популарише добра која се на тај начин штите, испуњавајући услове који су у споразуму утврђени.

VI. Образовни програми

Члан 27.

- 1) Државе чланице ове конвенције залагаће се у највећој мери да свим одговарајућим средствима, а нарочито образовним и информативним програмима, стимулишу међу својим народима поштовање и уважавање културне и природне баштине која је дефинисана у чл. 1. и 2. ове конвенције.
- 2) Оне се обавезују да широко информишу јавност о опасностима које прете тој баштини, као и о предузетим мерама о примени ове конвенције.

Члан 28.

Државе чланице ове конвенције које добијају међународну помоћ на основу Конвенције, предузеће потребне мере у циљу упознавања значаја добра за које се прима помоћ и улоге коју је та помоћ одиграла.

VII. Извештаји

Члан 29.

- 1) Државе чланице ове конвенције наводе у извештајима које достављају Генералној конференцији Организације уједињених нација за просвету, науку и културу, у роковима и на начин које она одреди, законодавне и административне одредбе и остале мере које су предузете у циљу примене ове конвенције, као и појединости из искуства стеченог на овом пољу.
- 2) Ови извештаји се подносе на знање Комитету за светску баштину.
- 3) Комитет подноси извештај о свом раду на свакој редовној седници Генералне конференције Организације уједињених нација за просвету, науку и културу.

VIII. Завршне клаузуле

Члан 30.

Ова конвенција је сачињена на арапском, енглеском, шпанском, француском и руском језику, при чему су свих пет текстова подједнако веродостојни.

Члан 31.

- 1) Ова конвенција подлеже ратификацији и прихватању од стране држава чланица Организације уједињених нација за просвету, науку и културу, у складу са њиховим одговарајућим уставним процедурама.
- 2) Инструменти о ратификацији или прихватању предају се на чување генералном директору Организације уједињених нација за просвету, науку и културу.

Члан 32.

- 1) Ова конвенција остаје отворена за приступање свим државама које нису чланице Организације уједињених нација за просвету, науку и културу, а које Генерална конференција Организације позове да јој се прикључе.
- 2) Приступање се врши достављањем инструмената о приступању генералном директору Организације уједињених нација за просвету, науку и културу.

Члан 33.

Ова конвенција ступа на снагу три месеца после предаје двадесетог инструмента о ратификацији или о прихватању или приступању, али само у односу на оне државе које доставе своје одговарајуће инструменте о ратификацији, прихватању или приступању на дан истека рока или раније. За сваку другу државу она ступа на снагу три месеца после њене предаје инструмената о ратификацији, прихватању или приступању.

Члан 34.

На државе чланице ове конвенције које имају федерални или нејединствени уставни систем примењују се следеће одредбе:

- а) у погледу одредаба ове конвенције, чија је примена предмет законодавне делатности федералне или централне законодавне власти, обавезе федералне и централне владе биће исте као обавезе држава чланица које нису федералне државе;
- б) у погледу одредаба ове конвенције чија примена спада у законодавну надлежност појединих федералних држава, земаља, покрајина и кантона, који по уставном систему федерације нису обавезни да предузимају законодавне мере, федерална влада обавештава надлежне органе тих држава, земаља, покрајина и кантона тих покрајина, уз препоруку да их усвоје.

Члан 35.

- 1) Свака држава чланица ове конвенције може отказати ову конвенцију.
- 2) Отказивање се саопштава писменим путем и депонује код генералног директора Организације уједињених нација за просвету, науку и културу.
- 3) Отказивање ступа на снагу дванаест месеци после пријема инструмената о отказивању. Отказивање не утиче на финансијске обавезе државе која предаје отказ све до датума кад њено повлачење буде ступило на снагу.

Члан 36.

Генерални директор Организације уједињених нација за просвету, науку и културу обавештава државе чланице Организације, државе које нису чланице а које су поменуте у члану 32, као и Организацију уједињених нација, о депоновању свих инструмената о ратификацији, прихватању или приступању који се помињу у чл. 31. и 32. и о отказивањима која се помињу у члану 35.

Члан 37.

- 1) Генерална конференција Организације уједињених нација за просвету, науку и културу може извршити ревизију ове конвенције. Међутим, таква ревизија ће бити обавезна само за државе које постану чланице те ревидиране конвенције.
- 2) У случају да Генерална конференција усвоји нову конвенцију, која настане после делимичне или потпуне ревизије ове конвенције, и ако нова конвенција не налаже другачије, ова конвенција ће престати да буде отворена за ратификацију, прихватање или приступање, почев од датума кад нова ревидирана конвенција буде ступила на снагу.

Члан 38.

У складу са чланом 102. Повеље Уједињених нација, ова конвенција ће бити регистрована у Секретаријату Уједињених нација на молбу генералног директора Организације уједињених нација за просвету, науку и културу.

Сачињено у Паризу, на дан двадесет трећег новембра 1972, у два аутентична примерка, са потписом представника Генералне конференције сазване на седамнаесто заседање и генералног директора Организације уједињених нација за просвету, науку и културу, који ће бити депоновани у архиви Организације уједињених нација за просвету, науку и културу и чије ће оверене копије бити упућене свим државама наведеним у чл. 31. и 32, као и Уједињеним нацијама.

ПРЕГЛЕД ДРЖАВА ЧЛАНИЦА
КОНВЕНЦИЈЕ
О ЗАШТИТИ СВЕТСКЕ КУЛТУРНЕ И ПРИРОДНЕ БАШТИНЕ

ДРЖАВЕ	
АВГАНИСТАН	20. март 1979. (Р)
АЛБАНИЈА	10. јул 1989. (Р)
АЛЖИР	24. јун 1974. (Р)
АНДОРА	3. јануар 1997. (Ац)
АНГОЛА	7. новембар 1991. (Р)
АНТИГВА И БАРБУДА	1. новембар 1983. (Ац)
АРГЕНТИНА	23. август 1978. (Ац)
АУСТРАЛИЈА	22. август 1974. (Р)
АУСТРИЈА	18. децембар 1992. (Р)
АЗЕРБЕЈЏАН	16. децембар 1993. (Р)
БАХРЕИН	28. мај 1991. (Р)
БАНГЛАДЕШ	3. август 1983. (Ац)
БЕЛГИЈА	24. јул 1996. (Р)
БЕЛИЗЕ	6. новембар 1990. (Р)
БЕЛОРУСИЈА	12. октобар 1988. (Р)
БЕНИН	14. јун 1982. (Р)
БОЦВАНА	23. новембар 1998. (Ац)
БОЛИВИЈА	4. октобар 1976. (Р)
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА	12. јул 1993. (С)
БРАЗИЛ	1. септембар 1977. (Ац)
БУГАРСКА	7. март 1974. (Ац)
БУРКИНА ФАСО	2. април 1987. (Р)
БУРУНДИ	19. мај 1982. (Р)
ЦЕНТРАЛНОАФРИЧКА РЕПУБЛИКА	22. децембар 1980. (Р)
ЧАД	23. јун 1999. (Р)
ЧЕШКА	26. март 1993. (С)
ЧИЛЕ	20. фебруар 1980. (Р)
ДАНСКА	25. јул 1979. (Р)
ДОМИНИКА	4. април 1995. (Р)
ДОМИНИКАНСКА РЕПУБЛИКА	12. фебруар 1985. (Р)
ЕГИПАТ	7. фебруар 1974. (Р)
ЕКВАДОР	16. јун 1975. (Ац)
ЕЛ САЛВАДОР	8. октобар 1991. (Ац)
ЕСТОНИЈА	27. октобар 1995. (Р)
ЕТИОПИЈА	6. јул 1977. (Р)
ФИЦИ	21. новембар 1990. (Р)
ФИЛИПИНИ	19. септембар 1985. (Р)
ФИНСКА	4. март 1987. (Р)
ФРАНЦУСКА	27. јун 1975. (Ац)
ГАБОН	30. децембар 1986. (Р)
ГАМБИЈА	1. јул 1987. (Р)
ГАНА	4. јул 1975. (Р)
	17. јул 1981. (Р)
	13. август 1998. (Ац)

ГРЧКА	4. новембар 1992. (С)
ГРЕНАДА	20. јун 1977. (Ац)
ГРУЗИЈА	16. јануар 1979. (Р)
ГВАЈАНА	18. март 1979. (Р)
ГВАТЕМАЛА	18. јануар 1980. (Р)
ГВИНЕЈА	26. август 1992. (Ац)
ХАИТИ	8. јун 1979. (Р)
ХОЛАНДИЈА	6. јул 1992. (С)
ХОНДУРАС	14. новембар 1977. (Р)
ХРВАТСКА	6. јул 1989. (Ац)
ИНДИЈА	5. март 1974. (Ац)
ИНДОНЕЗИЈА	26. фебруар 1975. (Ац)
ИРАК	16. септембар 1991. (Р)
ИРАН	19. децембар 1995. (Р)
ИРСКА	23. јун 1978. (Р)
ИСЛАНД	6. октобар 1999. (Ац)
ИТАЛИЈА	14. јун 1983. (Ац)
ИЗРАЕЛ	30. јун 1992. (Ац)
ЈАМАЈКА	7. октобар 1980. (Р)
ЈАПАН	5. септембар 1993. (С)
ЈЕМЕН	5. мај 1975. (Р)
ЈЕРМЕНИЈА	26. мај 1975. (Р)
ЈОРДАН	10. јул 1997. (Р)
ЈУГОСЛАВИЈА	28. новембар 1991. (Ац)
ЈУЖНА АФРИКА	7. децембар 1982. (Р)
КАМБОЏА	23. јул 1976. (Ац)
КАМЕРУН	12. септембар 1984. (Ац)
КАНАДА	29. април 1994. (Ац)
КАТАР	5. јун 1991. (Ац)
КАЗАХСТАН	12. децембар 1985. (Р)
КЕНИЈА	14. август 1975. (Ац)
КИНА	3. јул 1995. (Ац)
КИПАР	24. мај 1983. (Ац)
КИРГИСТАН	10. децембар 1987. (Р)
КОЛУМБИЈА	23. септембар 1974. (Р)
КОНГО	21. јул 1998. (Ац)
КОНГО ДР	14. септембар 1988. (Ац)
КОРЕЈА НДР	23. август 1977. (Р)
КОРЕЈА РЕП.	24. март 1981. (Р)
КОСТАРИКА	20. март 1987. (Р)
КУБА	10. јануар 1995. (Ац)
ЛАОС	3. фебруар 1983. (Р)
ЛЕТОНИЈА	13. октобар 1978. (Р)
ЛИБАН	31. март 1992. (Ац)
ЛИБИЈА	28. септембар 1983. (Р)
ЛИТВАНИЈА	19. јул 1983. (Р)

ЛУКСЕМБУРГ	15. јул 1985. (Ац)
МАДАГАСКАР	29. април 1994. (Ац)
МАЂАРСКА	30. април 1997. (С)
МАЈНМАР	5. јануар 1982. (Р)
МАКЕДОНИЈА	22. мај 1986. (Ац)
МАЛАВИ	7. децембар 1988. (Р)
МАЛДИВИ	5. април 1977. (Ац)
МАЛЕЗИЈА	14. новембар 1978. (Ац)
МАЛИ	28. октобар 1975. (Р)
МАЛТА	19. септембар 1995. (Р)
МАРОКО	2. март 1981. (Р)
МАУРИЦИЈУС	23. фебруар 1984. (Ац)
МАУРИТАНИЈА	7. новембар 1978. (Р)
МЕКСИКО	2. фебруар 1990. (Ац)
МОНАКО	27. новембар 1982. (Р)
МОНГОЛИЈА	23. август 1976. (Р)
МОЗАМБИК	20. јун 1978. (Ац)
НЕМАЧКА	23. децембар 1974. (Ац)
НЕПАЛ	23. октобар 1974. (Р)
НИГЕР	17. децембар 1979. (Ац)
НИГЕРИЈА	12. мај 1977. (Р)
НИКАРАГВА	22. новембар 1984. (Р)
НОРВЕШКА	9. јануар 1981. (Р)
НОВИ ЗЕЛАНД	6. октобар 1981. (Ац)
ОБАЛА СЛОНОВАЧЕ	23. јул 1976. (Р)
ОМАН	3. март 1978. (Р)
ПАКИСТАН	28. јул 1997. (Ац)
ПАНАМА	27. април 1988. (Р)
ПАПУА НОВА ГВИНЕЈА	24. фебруар 1982. (Р)
ПАРАГВАЈ	29. јун 1976. (Р)
ПЕРУ	30. септембар 1980. (Р)
ПОЉСКА	16. мај 1990. (Ац)
ПОРТУГАЛ	8.12. октобар 1988. (Р)
РУМУНИЈА	18. октобар 1991. (Р)
РУСИЈА	7. август 1978. (Ац)
САН МАРИНО	9. април 1980. (Ац)
САУДИЈСКА АРАБИЈА	13. фебруар 1976. (Р)
СЕЛШЕЛИ	13. август 1975. (Ац)
СЕНЕГАЛ	7. децембар 1973. (Р)
СИРИЈА	31. март 1993. (С)
СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ	5. новембар 1992. (С) 10. јун 1992. (А)
СЛОВАЧКА	10. јул 1986. (Ац)
СЛОВЕНИЈА	14. октобар 1991. (Р)
СОЛОМОНСКА ОСТРВА	6. јун 1974. (Р)
СТ. КИТС И НЕВИС	23. октобар 1997. (Ац)

СТ. ЛУЦИЈА	4. мај 1982. (Ац)
СУДАН	6. јун 1980. (Ац)
СУРИНАМ	17. септембар 1975. (Р)
ШПАНИЈА	22. јануар 1985. (Р)
ШРИ ЛАНКА	28. август 1992. (С)
ШВАЈЦАРСКА	17. септембар 1987. (Ац)
ШВЕДСКА	2. август 1977. (Р)
ТАЏИКИСТАН	15. април 1998. (Ац)
ТАЈЛАНД	10. март 1975. (Р)
ТАНЗАНИЈА	30. септембар 1994. (С)
ТОГО	16. март 1983. (Р)
ТУНИС	20. новембар 1987. (Ац)
ТУРКМЕНИСТАН	12. октобар 1988. (Р)
ТУРСКА	9. март 1989. (Ац)
УГАНДА	13. јануар 1993. (С)
УКРАЈИНА	7. октобар 1982. (А)
УРУГВАЈ	
УЗБЕКИСТАН	29. мај 1984. (Р)
ВАТИКАН	30. октобар 1990. (Ац)
ВЕЛИКА БРИТАНИЈА И	19. октобар 1987. (Ац)
СЕВЕРНА ИРСКА	4. јун 1984. (Р)
ВЕНЕЦУЕЛА	28. април 1988. (Ац)
ВИЈЕТНАМ	16. август 1981(Р)
ЗАМБИЈА	
ЗЕЛЕНОРТСКА ОСТРВА	
ЗИМБАБВЕ	